

Svatá Hora

4

2024

ročník
LXI

Zasněžená milost Panny Marie • Otřes se a jdi dál • TV Lux na pouti

OBSAH

Úvodník

Letos o něco dříve... **3**

Ze Svaté Hory

Svatohorští literáti: spolek spisovatelů? **16**
 Zprávy ze Svaté Hory **22**
 Opravy na Svaté Hoře **25**
 Kouzelné Vánoce pohledem dětí **27**

Z historie

Zasněžená milost P. Marie Svatohorské **4**

Osobnost

TV LUX na pouti **7**

Spiritualita

Báseň: Na Svaté Hoře **10**
 Otřes se a jdi výš! **12**
 Rozhodující „Hele!“ **13**
 Poučit se od zloděje? **15**
 Dárek, záměr a pozornost **28**

Informace

Fenomén Zálánská madona **20**
 Zajímavá kniha **26**
 Exercicie, kalendář akcí **29**
 Pravidelné bohoslužby, otevírací doba **30**

Fotografie
 na titulní straně časopisu:

Mons. Stanislav Příbyl,
 biskup litoměřický v průběhu
 Růžencového koncertu

Letos o něco dříve...

U letošního čtvrtého čísla časopisu Svatá Hora jsme se snažili oproti minulým létům provést několik změn: především byla jeho uzávěrka stanovena dříve tak, aby se k vám, čtenářům, číslo dostalo s jistým předstihem před vánočními svátky.

Z toho důvodu jsme mohli zařadit jak adventní, tak vánoční příspěvky. Původní plán rozdělit číslo striktně na adventní a vánoční část se však ukázal být nevhodný, a tak jsou texty roztroušeny a vy si je můžete hledat jako okénka vánočního kalendáře. Vždyť zasněženo může být i před Vánoce (jako například dnes, kdy píši tento editorial, a to je ještě hluboký listopad), tak kam pak umístit článek o zasněženém zázraku ze stropu svatohorského ambitu, do adventní, či do vánoční části? Stejně tak dárky nenosí jen „Ježíšek“ – vždyť původní vánoční nádlka pochází z mikulášské tradice, a tedy i pravidelná poznámka jáhna Pavla Švarce není jednoznačně adventní, či vánoční. Ne-adventně-vánočním ohlédnutím za poutní sezonou jsou články o výstavě „Zalánek“ a zajímavý rozhovor s jedním z organizátorů opakovaných poutních zájezdů na Svatou Horu až ze Slovenska.

Věřím tedy, že vám poněkud ranější poslední číslo letošního ročníku časopisu přinese radost, a s paterem Kuníkem, Eduardem Martinem a jejich texty vám srdečně přeji, aby i vaše Vánoce provázelo nějaké „Hele!“, které v Boží režii může v našich životech obrátit nepatrnost i zásadní problém k lepšímu.

Pavel Šmolík

Růžencový koncert 19. listopadu 2024

Zasněžená milost Panny Marie Svatohorské

Mezi záznamy podivuhodných záchránějí, která se lidem přihodila na přímělu Panny Marie Svatohorské, je jich z adventního nebo vánočního času velmi málo. Není dochováno ani příliš zápisů o zimním uzdravení. Je možné, že některé milosti se v zimě udály, ale jejich písemný popis byl doručen na Svatou Horu až s pozdějším datem spadajícím do svatohorské poutní sezóny. To už se zjistit nedá.

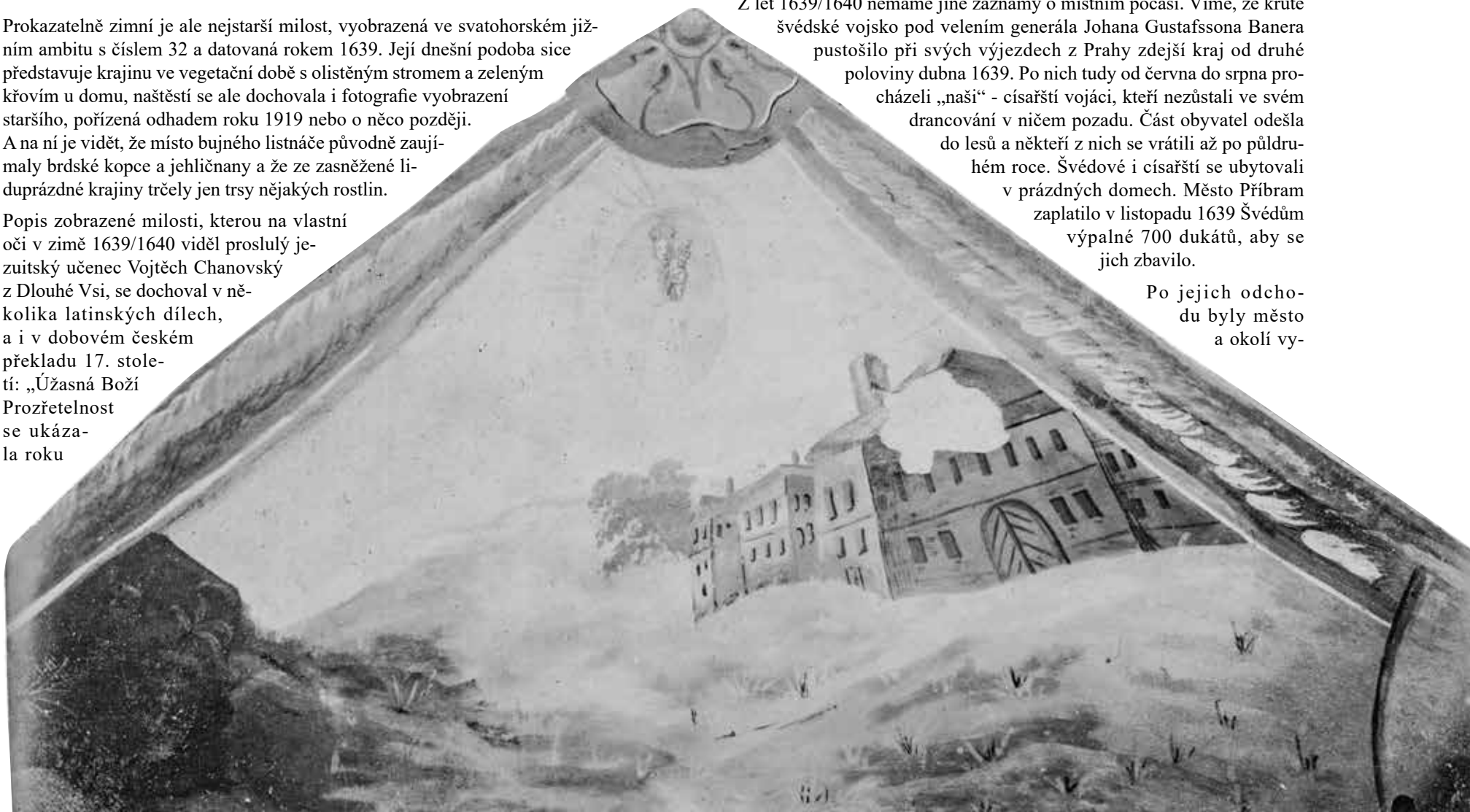
Prokazatelně zimní je ale nejstarší milost, vyobrazená ve svatohorském jižním ambitu s číslem 32 a datovaná rokem 1639. Její dnešní podoba sice představuje krajinu ve vegetační době s olistěným stromem a zeleným křovím u domu, našťastí se ale dochovala i fotografie vyobrazení staršího, pořízená odhadem roku 1919 nebo o něco později. A na ní je vidět, že místo bujného listnáče původně zaujímaly brdské kopce a jehličnany a že ze zasněžené liduprázdné krajiny trčely jen trsy nějakých rostlin.

Popis zobrazené milosti, kterou na vlastní oči v zimě 1639/1640 viděl proslulý jezuitský učenec Vojtěch Chanovský z Dlouhé Vsi, se dochoval v několika latinských dílech, a i v dobovém českém překladu 17. století: „Úžasná Boží Prozřetelnost se ukázala roku

1639 v okolí města Příbrami. Když nepřítel Baner Švéd a náš voják všechno zpusťovali, rolníci byli nuceni odejít do lesů. Když se ale někteří z nich koncem února vrátili domů, začali sklizeň. Jiní dělali totéž po Velikonocích a měli hojnou úrodu a chléb. Jeden rolník ve vesnici jménem Dubno najal třicet ženců, další ve stejnou dobu jinde. Venkovské ženy také sbíraly len a konopí stojící na poli celou zimu a pro vlastní potřebu je snadno upravily s malou námahou a velkým užitkem.“

Z let 1639/1640 nemáme jiné záznamy o místním počasí. Víme, že kruté švédské vojsko pod velením generála Johana Gustafssona Banera pustošilo při svých výjezdech z Prahy zdejší kraj od druhé poloviny dubna 1639. Po nich tudy od června do srpna procházeli „naši“ - císařští vojáci, kteří nezůstali ve svém drancování v ničem pozadu. Část obyvatel odešla do lesů a někteří z nich se vrátili až po půldruhém roce. Švédové i císařští se ubytovali v prázdných domech. Město Příbram zaplatilo v listopadu 1639 Švédům výpalné 700 dukátů, aby se jich zbavilo.

Po jejich odchodu byly město a okolí vy-

pleněny dalším císařským vojskem, tentokrát mu velel hrabě Matyáš Gallas. Hejtmani Podbrdského kraje objížděli okolní vsi a zjistili, že nové obilí se jejich obyvatelům podařilo v létě zčásti sklídit, ale na podzim o ně byli vojáky oloupeni. Takže byl zázrak, že kolem opuštěné vsi Dubno úroda na polích zůstala. Toto dobrodiní bylo připsáno Panně Marii Svatohorské jako ochránkyni lidí z okolí, kteří ji vzývají ve svých potřebách.

Nebyl by to Bohuslav Balbín, kdyby ve své knize Diva Montis Sancti z roku 1665 nepřidal k líčení této milosti svůj doplněk (stejně jako do starého svatohorského příběhu o zachráněném bezejmenném rytíři vložil Malovce bez křestního jména). Tentokrát připsal latinskou báseň.

PhDr. Věra Smolová

O úrodě stojící ve sněhu

Chladem zmrzne půda, sněhem se Panna stane pannou.

Je jakési panenství v zasněžených polích.

*Ale nyní (zázrak víry!) země ležící pod sněhem pracuje
a rodí sklizeň v živoucím lůně.*

*Mýlíme se! Země je neporušená a věrná,
sníh seslaný z nebe, ten rodí.*

*Panna byla sněhem, nyní byla učiněna Matkou,
ze sněhu (tak přikázala Divotvůrkyně) se stala mouka.*

*Sníh je tedy Pannou, pokud ho sype Panna. Když zasněžuje Matka,
zveme ho Matkou.*

Ó, dobré panenství! Jen pouhým sněhem nevětež!š!

Sníh na Svaté Hoře je symbolem Matky.

TV LUX na pouti

*Přinášíme vám rozhovor s jedním z hlavních organizátorů
mariánských poutí slovenské katolické televizní stanice*

TV LUX paterem Jurajem Drobným.

Jak Vás napadlo pořádat poutě TV LUX po českých poutních místech?

Televízia LUX už pár rokov po svojom vzniku začala organizovať púte pre svojich divákov. Chceli sme ich postupne spoznávať a spoločné putovanie sa ukázalo ako vhodný prostriedok. Keď sme už precestovali veľký kus sveta, povedali sme si, že by bolo dobré pozrieť sa i k susedom, do Českej republiky. Nápad sa objavil koncom roku 2018 a už v roku 2019 sme začali putovať.

Jaká místa obvykle se zájezdy navštěvujete, než dorazíte na Svatou Horu a kam potom jedete dál?

Trasu sme s kolegom Petrom Strojným nastavili tak, aby jednotlivé pútnické miesta boli pokiaľ možno po ceste. Kreslili sme do mapy, počítali kilometre a začali komunikovať s jednotlivými pútnickými miestami. S kontaktmi a tipmi mi pomohla i moja vlastná sestra Augustína, ktorá pracuje na Arcibiskupstve pražskom. Po naplánovaní trasy sme sa s dvoma kolegami rozhodli vopred navštíviť každé miesto. Počas troch dní sme navštívili Velehrad, Svatý Hostýn, Svatý Kopeček, Olomouc, Horu Matky Boží, Starou Boleslav, Prahu, Svatú Horu u Příbrami, Makovú horu, Žďár nad Sázavou, Zelenú horu a Brno. Boli sme nadšení aj prijatím, aké-

ho sa nám dostávalo, aj samotnými pútnickými miestami, ktoré buď boli nádherne zrekonštruované, alebo sa ich rekonštrukcia pripravovala. Púte sme naplánovali na päť dní: vo štvrtok ráno odchod z Bratislavy a návrat v pondelok večer.

S pribúdajúcimi absolvovanými turnusmi sme niektoré body nášho putovania upravili. V Olomouci už navštevujeme iba katedrálu, v Staré Boleslavi obe zrekonštruované baziliky. V Prahe začíname v Strahovskom kláštore a pokračujeme cez Loretu. V Katedrále sv. Víta, Vojtecha a Václava máme svätú omšu. Po oddychu na Malostranskom námestí ideme k Panně Marii Vítězné a Pražskému Jezulátku. Nasleduje Karlův most, Týnsky chrám a Pražský orloj.

P. Juraj Drobný (*1963 Martin)

Kněz z Nitranské diecéze se stal 17. 6. 1989. Po návratu ze stáže studia Hallel Communications v USA, v březnu 1993 byl pověřen prací v masmédiích. Je spoluzakladatelem obč. sdružení LUX communication pro evangelizaci v elektronických médiích (1993, dnes Filmstory). Je též spoluzakladatelem katolíckej televízie TV LUX (2008), v níž pôsobí dodnes. Od roku 2008 je knězem Bratislavské arcidiecéze.

Najväčšiu zmenu sme urobili v nedeľu, vynechávame Vyšehrad a ráno ideme rovno na Svatú Horu u Příbrami. Pátri redemptoristi nám navrhli program a ten dodnes dodržiavame. Na úvod nás niektorý z nich privíta a vovedie do areálu. Nasleduje prehliadka so sprievodcom a o 11.00 pútnická svätá omša. Po nej máme nedeľný obed v refektári kláštora a o 14.00 Varhanní púľhodinku. V nedeľu vynechávame i Makovú horu, miesto nej navštevujeme Klokoty. Posledný deň putovania začíname svätou omšou v Bazilike Nanebovzatie Panny Márie a sv. Mikuláša v Žďári nad Sázavou a návštevou Zelené hory. Našu púť už nekončíme v Brne, ale v Křtinách. Za rok zvykneme absolvovať cca 4–8 turnusov.

Jezdíte i jiné okruhy, než je tento český?

Ako som spomínal, TV LUX už pár rokov po svojom vzniku začala organizovať púte pre svojich divákov. Najskôr to bolo putovanie po stopách sv. apoštola Pavla, Panny Márie a sv. Jána v Turecku. Nasledovala Svätá Zem, Mexiko s Guadalupe, rôzne púte po Taliansku, putovanie po stopách šírenia úcty k Božiemu Milosrdenstvu (Poľsko, Litva), Slovenské pútnické miesta, adventné trhy v rôznych európskych metropolách, Maďarsko, Rakúsko, Pobaltské krajiny a Petrohrad, Škandinávia, Fatima a Lurdy, Albánsko a Macedónsko, Brazília, India, Gruzínsko a Arménsko. K tomu treba pripočítať i duchovné obnovy v San Giovanni Rotondo či v Medžugorí, pobyty v Chorvátsku a Čiernej Hore. Pozn. niektoré z nich som absolvoval i ja.

Máte asi dobré srovnání poutní praxe v různých zemích a na různých poutních místech. V čem jsou česká specifika?

Trasu po ČR (i po SR) som z 90% navrhoval ja a to vytvorilo jedno špecifikum; keďže nie som štandardný turistický sprievodca, snažil som sa

na každom pútnickom mieste dohodnúť lokálneho sprievodcu. Aj vďaka tomu sa naši pútnici cítia byť všade v ČR prijatí, čo pri iných púťach nie je bežné. Ďalším špecifikom pre našich pútnikov je České nebe. To my na Slovensku zatiaľ nemáme. Tiež sa zvyknú zamýšľať, ako je možné, že ste asi najateistickejšia krajina v Európe, keď na začiatku vašej štátnosti boli svätci a mučeníci. Ďalším špecifikom je podobnosť jazyka a fakt, že sme v minulosti žili v spoločnom štáte: naši pútnici sa tak bez problémov dohovoria.

Vzpomenete si na svou první návštěvu Svaté Hory? Bylo to v rámci pouti TV LUX, nebo dříve?

Moja prvá návšteva Svaté Hory bola práve tá s kolegami, keď sme v roku 2018 toto putovanie po ČR pripravovali. Vtedy môj príchod sem vyvolal u mňa wow! efekt. Odvtedy som tu bol snáď 20x a onen wow! efekt zažívam pri každej návšteve.

Můžete s námi sdílet nějaké zvláštní zážitky z pouti třebaš přímo týkající se Svaté Hory - ať již duchovně silný, nebo třebaš vtipný?

Zážitky? Hm. Keď sprievodkyňa na Svatém Kopečku povie pútnikom: „Otec Juraj to slyšel snad třicetkrát, už to zná z paměti.“ A ja ju vždy rád počúvam a stále to neviem naspamäť. Na Svaté Hoře veľmi rád počúvam sprievodcovské slovo mladého, brčkavého [kudrnateho, pozn. redakce] muža; veľa toho vie a jeho prejav a podanie informácií jednoducho nemôžu nezaujať. A tunajšia Varhanní púľhodinka ma naučila, že polhodina môže mať i 40 minút...

S P. Jurajem Drobným korespondenčne hovorili P. Šmolík a P. D. Horáček, CSsR

Na Svaté Hoře

Na Svaté Hoře, můj milý Bože,
nebyl jsem zvoníkem ani kostelníkem,
jenom studentíkem, mladičkým básníkem
s dlouhými pačesy.
Z dálky tam chodila přes hory, přes lesy procesí.
Chodila zblízka a chodila z dále.
Korouhve vlály,
venkovské muziky na cestu hrály.
Hezounká děvčátka na poutě chodila,
nejedna panenka stepíla, spaníla
mladému básníku tuze se líbila.
K Panence Marii v pláštiku ze zlata
chodila paňmáma, chodil i pantáta.
Chodila děvčátka modlit se růžencem,
pokání udělat ztracený za věnec.
A místo růží když v lásce máš hloží,
srdéčko z vosku dej Matičce Boží,
zbožně je obětuj Přesvaté Panně,
jistě se slituje, usměje na ně.
Procesí chodila zblízka i z dále,
korouhve vlály.
Marie sošku nosily panny,
ženy a vdovy zas svěťice Anny.
Vysoké soprány zpívaly písničku,
chválily, slavily Kristovu matičku
tisíckrát, z plných plic.
Z ambitů kněz jim vyšel vstříc.
V komžičkách červených, kvadrátky
na hlavě kluci ministranti jsou při té parádě.
Poutníkům v ústrety – zvyk je to prastarý –
tympany vířily, vrískaly fanfáry.
A potom ústy řeholníka
matička boží mluví na poutníka,
věřící věrně upřímně vítá,
uťšit slibuje souzení skrytá.
Ženy a děvčata hlasitě plakaly,
mužům pak slzy jak hráchy padaly
zvolna po drsné tváři.
Pak se šlo do chrámu, ku oltáři.
Celičský stříbrný! Z vyklenku září
pláštěček zlatem krumplovaný
Marie Panny.
Setmělým chrámem kadidlo voní,
hlava se v účtě Tajemství kloní,
varhany duní a celý chrám zpívá:
Budíž k nám, budíž k nám milostivá,

Panenka Maria, oroduj za nás,
Královno Nebeská, Maria, zdrávas!
Zamyšlen mnohokrát poeta stál tu,
naslouchal triu těch chlapeckých altů,
hleděl, jak zbožný dav v prsa se bije,
za zvuků táhlé té melodie,
kterak všem do srdcí útěchu lije
s Ježíškem na ruce Marie Panna
s oltáře stříbrného,
Arnoštem z Pardubic vyřezaná
ze dřeva hruškového.
Nenaděješ se ani, je konec požeňnání.
Když všichni políbili lem roucha Svaté Paní,
zamíří do krámků dcerušky, maminky,
nakoupit obrázky, růžence, prstýnky,
z vosku podobenství všeho, co kde bolí,
bys byl zdravý, nezemřel o žebrácké holi.
Student se po očku na děvčátka díval,
v duchu si písničky o lásce zpíval,
písničky přesladké mladého snění,
nad něž už na světě krásnějších není.
Pomalou vše tichlo, krámky zavírali,
dívčí smích zanikal, zněl už jenom z dále.
Tichý večer padal, básník zřel za šera
sedmero věží zmlklého kláštera,
dlouho se pak díval k brdských lesů moři,
kterak rudý západ nad Třemošnou hoří,
kterak od Plesivce, Toku ke Třemšínu
z lesů vystupují černá stáda stínů,
kterak v temnu plavou chlumpy za Vltavou.
Když pak uzřel svítit hvězdu Venušinu,
zvolna kráčel k městu se skloněnou hlavou
lípovou alejí, kol havířských domků,
které usínaly tiše na dne sklonku.
Ještě do tmy vytrysk' dívčí smích,
ještě zazvonil a potom ztich'.Celičkou pak noc mu do snů blažených
dívčí úsměv zářil, dívčí zvonil smích. –
Na Svaté Hoře nechtěl bych, Bože,
být kostelníkem, ba ani zvoníkem,
zas jen studentíkem, mladičkým básníkem
s dlouhými pačesy,
na krásná děvčátka úsměvná, přesladká,
chtěl bych se zas dívat, v noci o nich snívat,
když přijdou přes hory, přes lesy procesí.

*Dle soukromého
neprodejného tisku z roku 1933*

Hanuš Jelínek (1878–1944) • Překladatel, spisovatel, diplomat

Hanuš Jelínek, syn měšťského úředníka, se narodil 3. září 1878 v Příbrami v kdysi slavném zájezdním hostinci „U Sebastopolu“. Po ukončení obecné školy nastoupil na reálné gymnázium, kde mezi jeho spolužáky patřil mimo jiné i básník Karel Toman, tehdy ještě Antonín Bernásek.

První verše, uveřejněné v časopise Horymír, napsal už během studií na gymnáziu v roce 1893. Po maturitě roku 1896 pokračoval na Filozofické fakultě Karlovy univerzity v Praze, kde studoval zejména českou, německou a francouzskou literaturu. Z osmi semestrů absolvoval šest v Čechách, zbývající dva zimní semestry studoval jako stipendista na Sorbonně v Paříži. Podrobně se seznámil s francouzskou literaturou, hlavně poezií, zdokonaloval se ve francouzštině, pracoval jako novinář a překladatel. V roce 1900 mu pařížský časopis Mercure de France uveřejnil studii o moderní české poezii.

Studium na univerzitě ukončil roku 1900. Poté učil francouzštinu nejprve na c. k. vyšší reálce v Praze na Žižkově, od září 1901 pak na Obchodní akademii Československé v Resslově ulici. V roce 1905 byl jmenován definitivním profesorem; téhož roku se také oženil s nejstarší ze šesti dcer spisovatele Aloise Jiráska Boženou, významnou českou malířkou.

V roce 1908 získal Jelínek doktorát za dizertační práci Melancholikové (Studie z dějin senzibility v literatuře francouzské). Na základě této práce mu byla nabídnuta možnost přednášet o české literatuře na pařížské Sorbonně. Po vyřízení nezbytných formalit odjel na podzim roku 1909 do Paříže, první přednášku měl v lednu 1910. Opět navázal styky s bývalými přáteli, stal se korespondentem nově založeného deníku Comoedia, kde informoval francouzské čtenáře o kulturním životě v Čechách.

Díky dokonalé znalosti francouzštiny se Jelínek zasloužil o upevnění česko-francouzských kulturních styků, první básnické překlady mu vyšly v časopise Lumír již krátce před první světovou válkou. V roce 1919 se jako člen zahraniční komise zúčastnil v Paříži mírových jednání, o rok později byl jmenován odborovým radou ministerstva zahraničí, v roce 1925 působil v Ženevě a na jaře 1926 se stal zástupcem vlády v Paříži. V této funkci setrval až do svého odchodu do výslužby.

Po překladu Baudelairových Malých básní v próze a výboru Ze současné poezie francouzské od symbolismu k dadaismu vychází v roce 1925 jeden z vrcholů jeho překladatelského díla Zpěvy sladké Francie, výbor z francouzské lidové poezie od 15. do 18. století. Podstatou úspěchu tohoto překladu je jednak Jelínkova důvěrná znalost francouzštiny a také, a to především, znalost české písně. Kromě básní se Jelínek věnoval i překladům prózy a dramát – patří mezi ně například Kartouza parmská od Stendhala, Barbussův Oheň nebo divadelní hry Moliérový a Mussetovy. Roku 1931 vydal ještě Nové zpěvy sladké Francie a trísazkové dějiny českého písemnictví ve francouzštině, zahrnující časové rozmezí od obou Rukopisů až po Viléma Závadu.

V roce 1927 postihla Jelínka vážná krční choroba, po operaci přišel o hlasivky a nakonec ho zhoršující se zdravotní stav donutil podat v červnu 1931 žádost o odchod do výslužby. V posledních letech svého života Hanuš Jelínek téměř oslepl, podstoupil sice oční operaci, přesto část své knihy vzpomínek Zahučaly lesy už musel diktovat. Zemřel v pětadesáti letech 27. dubna 1944 v Praze, pochován je na vyšehradském hřbitově. Kniha paměti vyšla až po jeho smrti v roce 1947.

Hanuši Jelínkovi se bohužel stalo to, co i mnoha jiným významným českým osobnostem – je daleko více uznáván v zahraničí než ve své vlasti.

*Zpracovala Hana Pegová, Knihovna Jana Drdy v Příbrami
(publikováno se svolením Knihovny, kráceno). Zdroj a foto: poznejpribram.cz.*

Otřes se a jdi výš!

Kázání P. Jana Kuníka, CSsR

Flp 1,4-6.8-11

Ve všech svých modlitbách s radostí prosím za vás za všechny. Vždyť od prvního dne až do této chvíle mi pomáháte v rozšiřování evangelia. Jsem totiž přesvědčen, že ten, který ve vás (toto) dobré dílo začal, přivede ho ke konci ke dni Krista Ježíše. Ano, Bůh je mi svědkem, jak po vás po všech toužím láskou Krista Ježíše. A za to se modlím: ať stále víc a více roste vaše láska a s ní i poznání a všestranný úsudek, abyste dovedli volit to lepší, čistotou jen zářili a byli bez hříchu pro onen den Kristův, s plnou mírou dobrých skutků, vykonaných ve spojení s Ježíšem Kristem, k Boží chvále a slávě.

„Za to se modlím“, píše dnes sv. Pavel Filipanům i nám, „ať stále víc a více roste vaše láska a s ní i poznání a všestranný úsudek, abyste dovedli volit to lepší, čistotou jen zářili a byli bez hříchu pro onen den Kristův...“

Svatý Pavel se dle našeho překladu modlí za růst lásky, poznání a čistoty bratří a sester pro onen den Kristův – tedy: pro den Jeho druhého příchodu, přeneseně pak i pro den smrti či dokonce pro den Kristova zvláštního navštívení v běžném životě. Jenže: v originále tohoto úryvku se svatý Pavel modlí za ještě větší dokonalost adresátů: nechce, aby křesťané rostli v lásce, poznání a čistotě jen pro ten den Kristův, ale aby křesťané rostli v lásce, poznání a čistotě až do dne Kristova. Snažení křesťana o růst ctností má pokračovat denně až do „dne Krista Ježíše“, směřovat nejen k tomu, aby obstál v tomto dni, ale aby obstál každý den, až do dne Kristova znovu a znovu. Pavel se vlastně modlí za to, aby křesťané byli denně věrnými služebníky a služebnicemi.

Nejde tedy o to růst v lásce, poznání a čistotě tak, aby to stačilo v den Kristův, ale růst v těchto ctnostech denně a stále až do dne Ježíšova druhého příchodu, přeneseně pak do dne smrti či do dne Kristova zvláštního navštívení v životě křesťana.

Je to jistě náročný úkol. Když jsem nad ním přemýšlel, povzbudilo mě jedno podobenství z knihy „Další příběhy pro uzdravení duše“, jejímž autorem je José Carlos Bermejo. Ten vypráví:

Jeden venkovan měl starou oslici. V nestřeženém okamžiku spadla na statku do staré studny. Venkovan zaslechl řehotání zvířete a běžel se k studně podívat. Bylo mu líto, v jaké situaci se jeho věrná služebnice ocitla, ale když si promyslel všechny možnosti, došel k závěru, že oslici není možné zachránit, a bude lepší ji ve studně nechat. Muž

svolal sousedy, vyprávěl jim, co se stalo. Oslice už vypadala, že umírá. Aby ukončil utrpení zvířete, požádal ony sousedy, aby mu pomohli zvíře ve studni pohřbít. Oslice se nejprve zmocnila hysterie. Ale jak jí venkovaně postupně házeli pūdnu na hřbet, dostala nápad. Umyslila si, že každou lopatu, která na ni dopadne, setřese a vystoupí na ni. A začala si říkat: „Otřes se a jdi výš. Otřes se a jdi výš. Otřes se a jdi výš!“ To si stále pro sebe opakovala. Oslice si přestala všimnout bolestivých úderů pūdny a kamení dopadajících na její hřbet, přestala sama sebe litovat a zaobírat se situací, která jí působila soužení. Přemohla paniku, vždy se otřásla a udělala krok vzhůru. Vrstva pūdny pod kopyty se najednou začala zvyšovat. Překvapení muži pochopili, že oslice neumírá, a zároveň pochopili její strategii, což je povzbudilo v práci. A pomalu pracovali až do okamžiku, kdy unavené a utrápené, ale živé zvíře vyskočilo ze studny.

Povzbuzující příběh, že? Ale ještě více by nás mohlo, bratří a sestry, povzbudit, že onen každodenní růst lásky, poznání a čistoty nemusíme zvládat lidskými silami. Onen růst v nás přece způsobuje Kristovo spojení s námi, tedy Kristus sám. A budeme-li až do „onoho dne Kristova“ denně spojeni s Ježíšem Kristem, nemáme se čeho bát: Kristus bude postupně přidávat sílu pro naši lásku, poznání a čistotu až k setkání s Ním v Boží slávě.

Obnovujeme tedy denně a stále naše spojení s Kristem i z naší strany: v modlitbě, v četbě Písma, ve svátostech, a nepolevujeme, Kristus nás až do Onoho dne neopustí a znovu a znovu nám bude pomáhat v každodenním růstu věrně žité lásky. Dá nám vždy novou sílu i k tomu našemu: „Otřes se a jdi výš!“

Rozhodující „Hele!“

Iz 62,11-12.

Hospodin ohlašuje až do končin země: Řekněte síónské dceři: Hle, přichází tvá spása, u sebe má svou mzdu, před sebou má svůj zisk. Nazvou je: „Svatý lid, vykoupení od Hospodina.“ Ty pak dostaneš jméno „Vytoužené, neopuštěné město“.

Lk 2,15-20.

Když andělé odešli od pastýřů do nebe, řekli si pastýři mezi sebou: „Pojďme tedy do Betléma podívat se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil!“ Pospíchali (tam) a našli Marii a Josefa i děťátko položené v jeslích. Když ho uviděli, vypravovali, co jim bylo o tom dítěti pověděno. Všichni, kdo to slyšeli, podivili se tomu, co jim pastýři vyprávěli. Maria však to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom. Pastýři se zas vrátili. Velebili a chválili Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

Začneme ještě jednou příběhem, tentokrát podle vyprávění Eduarda Martina z jeho knihy Vánoční příběhy:

Byli jsme mladí manželé a o těch Vánocích jsme měli před rozvodem. Už jsme měli vyplněné formuláře. Ale vlastně – vlastně jsme se měli pořad rádi. Já jsem měl „svou hrdost“, manželka měla „svou hrdost“ a nemohli jsme se odhodlat k tomu, aby jeden řekl druhému, že rozvádět se nemá smysl. Člověk tolikrát myslí, že je hrdý, a zatím je jenom ješitný. Žili jsme v jednom bytě – ale nežili jsme spolu. Žili jsme vedle sebe. Kvůli dětem jsme sice vyzdobili vánoční stromek, ale já ani manželka jsme se na tyhle Vánoce netěšili, poprvé v životě. Dětem jsme Vánoce kazit nechtěli. A tak jsme jim pomáhali stavět betlém - rovnali jsme figurky starého betléma a děti se nám svýma maličkýma rukama pletly do práce. A náhle manželka ukázala Jezulátko. Pohlédla na mě. Ten pohled nikdy nezapomenu, ten pohled svítil odhodláním, zmatkem i láskou. „Hele,“ řekla. „Co?“ „Hele, dnes se narodí Ježíšek...“ Mlčela. „Co kdybychom se dnes narodili znovu i my dva?“ Pohlédl jsem na ni. Naše hlavy byly tak blízko, jedna vedle druhé. Sklonil jsem se k ní a políbil jsem ji. Děti si všimly našeho polibku a hned k nám popolezly a smály se, museli jsme je oba políbit také. Pak manželka položila Jezulátko do jesliček. Tohle byla andělská vteřina, naše andělská vteřina, při které se rozhodlo o zbytku našeho života i o životech našich dětí. Vzpomínáme na ni s manželkou každý rok, když stavíme betlém. Už ho stavíme s vnoučaty. A uvědomujeme si, jak smutně by asi vypadaly naše životy i životy našich dětí,

kdyby se tehdy nenarodil Ježíšek v našem Betléme... Kdybychom se s manželkou na sebe tehdy nepodívali. Kdyby v sobě nenalezla dostatek odvahy, aby mi řekla to svoje rozhodující „hele“. Někdy stačí trochu odvahy. Jen trochu odvahy. A zachrání se šťastný život tolika lidem.

Tolik vyprávění. A mě napadá, bratři a sestry, že i nám, máme-li rozpory s někým blízkým či známým, že i nám, když nám to neladí s našimi blízkými, že i nám, jestliže jsme se nepohodli s Bohem samým, že i nám říká Narozené děťátko položené v jeslích: „Hele!“; tedy: „Podívej, přicházím jako spása, záchrana! Přicházím, já, Ježíš, dárce pokoje. Neměl(a) bys přijmout Můj pokoj? Neměl(a) by ses v síle

mého pokoje smířit s Bohem i se všemi lidmi, neměl(a) bys znovu přijmout i Můj dar smíření a vnést ho do vztahů, ve kterých žiješ? Nejsi náhodou v situaci, kdy potřebuješ slyšet „Hele!“?

A tak si myslím, že teď mám Vám všem i sobě - na závěr vánočního kázání - říct místo přání k Vánocům vlastně jen: „Hele!“

P. Jan Kunik, CSsR

Poučit se od zloděje?

Lk 16,1-8

Ježíš řekl svým učedníkům: Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že prý zpronevřuje jeho majetek. Zavolal ho a řekl mu: „Co to o tobě slyším? Slož účty ze svého správcovství! Správcem už dál být nemůžeš.“ Správce si řekl: „Co si počnu, když mě můj pán zbavuje správcovství? Kopat nemohu, žebrat se stydím. Už vím, co udělám, aby mě (lidé) přijali k sobě do domu, až budu zbaven správcovství.“ Zavolal si dlužníky svého pána, každého zvlášť, a zeptal se prvního: „Kolik jsi mému pánovi dlužen?“ Odpověděl: „Sto věder oleje.“ Řekl mu: „Tady máš svůj úpis, honem si sedni a napiš padesát.“ Pak se zeptal druhého: „Kolik ty jsi dlužen?“ Odpověděl: „Sto korců pšenice.“ Řekl mu: „Tady máš svůj úpis a napiš osmdesát.“ Pán pochválil nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Synové tohoto světa jsou totiž k sobě navzájem prozíravější než synové světa.

Vypadá to, jako kdyby ten příběh, který Ježíš vypráví, byl z naší doby. Takřka denně se totiž dozvídáme o různých skandálech a aférách spojených s korupcí, zpronevěrou, rozkrádáním a podvody. Je potřeba k tomu říct, že časy se sice mění, ale jak je vidět, tak lidé jsou stále stejní. Mnoho se jich i dnes podobá tomu nepoctivci z dávných dob. Možná nás zarazilo, že Ježíš chce, aby se posluchači poučili na příběhu člověka, který kradl a podváděl. Dá se to vůbec? Co z toho příběhu máme pochytit?

Ten správce se dokázal podívat pravdě do očí. Rychle vyhodnotil situaci, v které byl. UVědomil si, že mnoho zpronevěřil a že není čas ztrácet čas.

Pro nás ten příběh přináší připomenutí, že jednou přijde den, kdy budeme ze všeho skládat účty my všichni. Nikdo neví, jestli to bude za tři dny nebo za dvacet let, až ho Pán zavolá a řekne: slož účty ze svého správcovství.

Ptáme se z jakého správcovství? Z čeho? Odpověď je jistá. Ze všeho, co jsme měli a co jsme dostali. Sem patří náš život, dar zdraví, nadání, hmotné věci, ale třeba i mládí, dar řeči, zručnost. To vše nebylo a nebude naše, bylo nám to propůjčeno. My jsme toho všeho správci, nikoli pány. Náš život patří Bohu a on ho dává i bere, kdy chce.

Tak uvažujme, jak jsme naložili nebo jak nakládáme se svým zdravím? Neškodíme si zbytečně přemírou stresu, nezdravým životním stylem či různými výstřednostmi?

A co naše síly? Nemrháme jimi při zbytečném honění se za zážitky a senzacemi, či přepínáním se na úkor vztahů a duchovního života? A jak hospodaříme s časem? Tady je důležité ptát se: Co tvoří podstatnou část toho, čím naplňuji čas?

Pojďme dál. Co rozum, nadání, talent? Nezanedbáváme tyto dary kvůli pohodlnosti a zbytečností? Dále, co naše skutky? Veřejné i soukromé. Ty, co se jimi rádi pochlubíme, i ty, za které se stydíme a nechceme, aby byly vidět před světem. I z toho všeho budeme skládat účty.

Denně nám Bůh napovídá a nabádá nás k moudrému správcovství nad jeho dary, a to ve svědomí. Proto je potřebné hlasu svědomí naslouchat. Je potřebné se umět ztišit a hodnotit svůj život před Bohem.

Upřímně, všichni máme co na svém správcovství vylepšovat. A ten nepoctivý správce z dnešního příběhu nám ukazuje, co s tím. Tady je to poučení: On začal hned konat. Věděl, že nesmí ztrácet čas. I my neztrácejme čas, když nám svědomí ukazuje, že jsme v něčem nepoctiví.

P. David Horáček, CSsR

Svatohorští literáti: spolek spisovatelů?

Řekne-li se nebo napiše: „Letos vás opět zveme na ranní rorátní mše. Doprovodí je svatohorští literáti,“ vždy se odněkud naskytne nechápavý pohled nebo otázka, co že ti literáti píšou za literaturu?

Název literátských bratrstev odkazuje na fakt, že členové byli vzděláni a uměli číst. Tato cechovně organizovaná mužská, katolická i nekatolická sdružení kostelních zpěváků, měšťanů a řemeslníků vznikala v českých zemích kolem poloviny 15. století

Není třeba mít hudební vzdělání na to, abyste mohli posoudit, zda je nápěv úvodního rorátního zpěvu Mnozí spravedliví téměř totožný s jeho chorální předlohou (jako první uveden chorální zápis, níže pak přepis chorálního znění a porovnání s úvodem rorátů - melodie je téměř totožná).

Mnozí spravedliví téměř totožný s jeho chorální předlohou (jako první uveden chorální zápis, níže pak přepis chorálního znění a porovnání s úvodem rorátů - melodie je téměř totožná).

a největšího rozmachu dosáhla v 15. a 16. století. V kostelech pro ně byly stavěny zvláštní literátské tribuny, pořizovali si cechovní oděvy a zpěvy zaznamenávali do nákladných iluminovaných kancionálů, ty byly po zrušení bratrstev často prodávány jako makulatury – papír na obaly – za zlomek jejich ceny. Naštěstí se jich do dnešní doby i tak určité množství dochovalo. Nejstarší Literátský sbor je znám na Moravě v Třebíči. Podle data schválení stanov spolku byl činný od roku 1516. Odhaduje se, že existovalo asi 100 bratrstev v Čechách a 55 na Moravě. Zrušena byla bohužel rozhodnutím Josefa II. v roce 1784.

Literátská bratrstva výrazně přispěla k rozkvětu duchovní hudby na českých kůrech a také k zachování české řeči. V průběhu adventu čeští literáti

Úseky původního introitu gregoriánského chorálu	Rorate coeli desuper et nubes pluant iustum...	Caeli enarrant gloriam Dei...	Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto...	Rorate coeli desuper et nubes pluant iustum...
--	--	-------------------------------	---	--

Roráty	CHORÁL Mnozí spravedliví, proroci a kráží, Spasitele viděti žádali...	PÍSEŇ Sstup dolů, Mesiáš	CHORÁL Nebesa vypravují čest a slávu Boží...	PÍSEŇ Nebesa vypravují, světle ohlašují	CHORÁL Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému...	PÍSEŇ Sláva, janost i moudrost Otci nebeskému	CHORÁL Mnozí spravedliví, proroci a kráží, Spasitele viděti žádali...
	(chorál s novým českým textem)	(nově doplněná píseň)	(chorál s novým českým textem)	(nově doplněná píseň)	(chorál s novým českým textem)	(nově doplněná píseň)	(chorál s novým českým textem)

provozovali tzv. roráty, což byla zvláštní forma tropovaného mešního zpěvu. Rorátní mši zavedl s mimořádným papežským souhlasem jako každodenní ranní mši k Panně Marii již arcibiskup Arnošt z Pardubic. K této mši se vázaly liturgické texty začínající vstupní antifonou, kterou známe ze čtvrté adventní neděle: „Rosu dejte, nebesa, shůry, právo ať se vylije jako déšť z oblak; ať se otevře země a zplodí Spasitele!“, latinsky „Rorate coeli desuper et nubes pluant iustum...“ A právě podle prvního slova „Rorate“ dostala název i česká varianta mešních zpěvů, která se později používala při mši sloužené ještě za tmy (symbolicky před vánočním příchodem očekávaného Světla – Krista) v kostele prosvětleném jen „špalíčky“ – ozdobně svinutými knůtky na lavicích.

Roráty, jak již výše bylo řečeno, vznikly tzv. tropováním, a to ještě dvojitým. „Tropus“ (zhruba přeloženo „vsuvka“) je označení pro skladbu, která vzniká na základě původního gregoriánského zpěvu jeho nejrůznějšími obměnami: například vsouváním nového textu i hudby, nebo prostým přetextováním původního gregoriánského zpěvu nějakým významově souvisejícím novým textem, často v jiném jazyce než v latině – takto vznikla například z původního gregoriánského aleluja velikonoční píseň Bůh všemohúcí. Autoři rorátů užíli oba výše zmíněné způsoby současně: podložili původní gregoriánské melodie novým českým textem a poté na několik částí „rozstříhaný“

Rorátní „špalíček“ – svíce, vlastně jen voskováný knot svinutý např. do tvaru knihy: dobře drží na lavici a poskytuje světlo pro zpěv rorátů

Vznik rorátů tropováním z původního gregoriánského zpěvu (ukázka u Kyrie)

zpěv vyplnili vsunutými českými písněmi, často tanečního metra, někdy s užitím nápěvů známých, občas i hospodských písní. Zamýšlený výsledek se dostavil: literáti z kůru zpívali do češtiny přeložené chorální úseky a mezi ně vložených písní se hřmotně účastnil celý kostel, který jejich „notu“ i text brzy pochytil odposlechem z kůru. Specialitou rorátů navíc bylo ženám udělení dovolení zpívat, neboť se ještě v docela „nedávné“ minulosti směly zpěvem účastnit jen o pohřbech...

Obliba rorátů a současné zvýšené nároky na liturgii spolu se změnou vkusu v 19. století i změnou liturgie v 60. letech minulého století (po II. vatikánském koncilu) postupně přinesly rorátům drastickou devastaci: ve snaze přizpůsobit je současným požadavkům došlo k jejich mrzačení. Byl porušen systém střídání chorálních částí s vloženými písněmi, původní časoměrný barokní verš byl změněn na přízvučný (jak můžeme vysledovat ve srovnání původní verze Michnovy písně „Z nebe posel vychází“ v Mešních zpěvech používaných zejména v Praze a větších městech s jeho „variantou“ v Kan-

Svatohorští literáti na rorátní mši v roce v roce 2018

cionálu, kde je dobově tendenčně změněn jak text, tak nápěv a jeho rytmus. Na přelomu 20. a 21. století byla péčí nadšence Františka Šmída, člena Společnosti pro duchovní hudbu, vydána v Karmelitánském nakladatelství nová edice rorátů respektujících původní uspořádání a tvar zpěvů. Od té doby vychází svatohorské rorátní mše právě z této edice.

A jak je to s oněmi literáty? Na počátku 21. století dochází – i díky zmíněné edici rorátních zpěvů z původních pramenů – k pozvolné obrodě literátů. Ne již v jejich cechovní podobě, ale různým způsobem. Známé literátské bratrstvo bylo například obnoveno roku 2009 na kůru chrámu sv. Václava v Netolicích. Ve svatohorské bazilice jsem se – po vzoru rorátních mší v katedrále v Plzni, mém rodném městě, kam jsem si ze svatohorského kůru na několik let „odskočil“ a kde jsou díky tamějšímu dlouholetému regenschorimu Miroslavu Pšeničkovi, jeho inspirátoru a znalci staré hudby Michaelu Pospíšilovi a oddanému vedoucímu katedrální Scholy i Literátů Petru Krylovi rorátní mše

První opravdu rorátní mše (ne jen ony mše v 7 hodin, při nichž se zpívaly „vylepšené“ zbytky původních rorátů) se konaly ve svatohorské bazilice již od 6.00 díky tehdejšímu svatohorskému faráři P. Stanislavu Příbylovi, CSsR, roku 2004. Jedné z nich předsedal arcibiskup Miloslav Vlk (na snímku).

doprovázeny početným instrumentálním ansámblem - pokusil po návratu na Svatou Horu zavést nástrojový doprovod i zde. Díky ochotě mnohých mladých hudebnic – neb převážnou část volného uskupení svatohorských literátů tvoří dívky – se to povedlo.

A tak se na vás budeme těšit i na letošních rorátech.

Pavel Šmolík

Všelicí hudebníci a zpěváci

bez rozdílu věku a stavu »ať sobě sami z lásky pějí a hudou neb co obživu hudbu a zpěv mají«
zvou se ku věci společné

v bazilice svatohorské totiž ke hře a zpěvu písní rorátních o sobotách doby svaté adventní.

Zkoušku však sobě učiniti třeba o nedělích dvou předchozích, k čemuž všemu přihlásiti jest se možno bez očekávání mudy však, jen toliko těla obcerstvení po mši svaté následujícím dostane se jim. Kdož rád by dílem svým ku věci přispěl, ať volá neb píše! Odpovědno mu bude!

Tento plakátem jsou ruční vřechy, kdo mají rájem zpívat nebo hrát v souboru, který vzniká speciálně pro úctě na adventních rorátních mších a podpoří v období zpěvů lády.

Fenomén Zalánská madona

Od 8. listopadu 2024 do 26. listopadu 2025 se výstavní prostory Podbrdského muzea v Rožmitále pod Třemšínem zaplní více než 300 exponátů, které zahrnují převážně lidové dřevorezby Panny Marie Svatohorské, ale i další předměty, které s tímto podbrdským fenoménem souvisejí. Právě dřevorezby napodobující sošku Panny Marie Svatohorské bývaly oblíbeným poutním suvenýrem a valná většina z nich byla vyřezávána řemeslníky ve vesnici Zalány nedaleko Rožmitálu pod Třemšínem.

Zalány jsou podobné jako sousední Nepomuk (nezaměnit s městem Nepomukem v Plzeňském kraji) mladou osadou, přičemž historie vzniku obou vsí je spojena se šumavskými Němci. Nepomuk je o něco starší, byl osídlen v 18. století z rozhodnutí tehdejšího pražského arcibiskupa Františka Ferdinanda Khünburga. Rožmitálsko bylo po třicetileté válce vytlidněné, a arcibiskup se tak rozhodl sehnat nové osadníky. Vyslal proto svoje emisary do šumavských lesů. Těm se přislíbily, že noví osadníci dostanou zahradu, pole, louky a dřevo na postavení domů za pouhých 20 zlatých s možností tuto částku splácet, povedlo nalákat a přivést na Rožmitálsko asi 22 rodin.

Ty založily na úbočí druhého nejvyššího vrcholu Brdské vrchoviny Prahy novou vesnici, které se pak dlouho říkalo Starý nebo také Německý Nepomuk. Zalány vznikly jen o něco málo později, údajně se tak mělo stát díky devíti rodinám z Nepomuku (zajímavé je, že některé zdroje uvádějí, že šlo o deset osadníků), které si odkoupily od starorožmitálských usedlíků pozemky za jejich polnostmi a na nich si postavily svoje chalupy. Nová osada dostala poměrně nečekaně název Nový Nepomuk, ale toto pojmenování se prakticky neujalo. Protože osada ležela přímo za starorožmitálskými lány, začalo se jí říkat Zalány. A právě tyto Zalány se o století později staly centrem výroby jednoho z nejznámějších svatohorských poutních suvenýrů.

Při procházce po areálu Svaté Hory potkáte několik soch či sošek Panny Marie Svatohorské různé velikosti a z různého materiálu. Všechny mají jedno společné – když si je pořádně prohlédnete, zjistíte, že všechny Panny Marie od té na Mariánském sloupu na Svatohorském náměstí po sochu v nice nad vstupem do Březnické brány podírají pravou rukou Ježíškovi, kterého drží na levé ruce, bradu. Tímto charakteristickým rysem se vyznačují i Zalánské Madony. Dále je poznáte podle typického trojbokého štěpu dřeva.

Dřevo se používalo převážně borové, podstavec i soška se vyřezávaly z jednoho kusu, zvlášť se pak soustružily korunky jak pro Pannu Marii, tak pro Ježíška a na hlavy se jim dolepovaly kličkem. Zadní strana Zalá-

nek bývala plochá a na rozdíl od přední strany většinou bez polychromie. Co se týče barevnosti sošek, platila pro ni ustálená pravidla. Šaty Panny Marie bývaly polychromovány červeně, její plášť modře, lemy pláště žlutě a podstavec býval zelený. Ježíšek byl na rozdíl od Panny Marie ponechán neoblečený. Barevnost sošky tak vlastně kopírovala barevnost originální dřevorezby umístěné na stříbrném oltáři ve svatohorské bazilice. Tato soška je ale vždy vystavována oblečená v tzv. pláštiku, a tudíž polychromie není viditelná.

Zatímco sošky vyřezávali zalánští řezbáři doma, polychromie už byla prováděna ve speciálních pozlacovačských dílnách v Příbrami. Zkompletované a nabarvené sošky byly pak distribuovány jednotlivým prodejcům, kteří je prodávali ve svých stáncích na Svaté Hoře. Nejvíce šly Zalánky na odbyt ve druhé polovině 19. století. Svatá Hora tehdy patřila k nejnavštěvovanějším poutním místům tehdejšího Rakouska-Uherska, co do počtu poutníků ji předčil snad jen rakouský Mariazell. (Jen jubilejní slavnost Korunovace v roce 1882 navštívilo prý 310 000 lidí.) Sošky Panny Marie Svatohorské ze Zalán tak měly otevřenou cestu do štítů chalup a kapliček nejen v Čechách, ale i v Bavorsku nebo jinde v cizině.

Na výstavě v Podbrdském muzeu budou k vidění dřevorezby ze svatohorských sbírek. Mezi zapůjčenými exponáty je i několik madon z pozůstalosti P. Hruby z Jinců, které zatím ještě nebyly nikdy vystaveny. K vidění by měla být také madonka kardinála Meisnera. Tuto dřevorezbu Panny Marie Svatohorské měl kardinál Meisner ve své soukromé kapli v Berlíně, kde tajně světil české a slovenské kněze, a při své návštěvě Svaté Hory v roce 2004 ji tomuto poutnímu místu věnoval.

K výstavě se též pojí bohatý doprovodný program. Již v červenci pořádalo Podbrdské muzeum řezbářský kurz, kde měli jeho účastníci možnost vyřezat si vlastní Zalánskou Madonu. Kurz byl zakončen asi patnáctikilometrovou pěší poutí ze Zalán na Svatou Horu. Další doprovodný program se chystá na podzimní a zimní období, kromě několika komentovaných prohlídek to bude například tematické kolokvium, které je plánováno na leden příštího roku.

Zpracovala Eliška Gregorová

Zprávy ze Svaté Hory

- ❑ Ve čtvrtek 5. září se na Svaté Hoře konal první program pro děti v rámci našeho projektu „**Dotkni se a poznávej**“, který si klade za cíl přiblížit Svatou Horu dětem a dospívajícím. Program „Procházka za rytířem“ je zaměřen na školky a školy a podrobněji jsme jej popisovali v minulém čísle časopisu. Dvouhodinová „Procházka“ přiblížila dětem hravou formou osobnosti z minulosti Svaté Hory, zavedla je do vnitřních prostor a seznámila je s pocity a situací zdravotně znevýhodněných lidí. Program připravily Monika Levičková a Iveta Šmolíková a během září jej navštívilo 8 skupin.
- ❑ V sobotu 7. září se uskutečnil **36. ročník poutí bývalých svatohorských vokalistů, trubců a ministrantů**. Spolu s P. Davidem Horáčkem, CSsR, stálo u stříbrného oltáře 12 pánů v úctyhodném věku a dva současní ministranti. Svatohorský Zdravas, společně zpívaný všemi zúčastněnými, vyvolal mnoho dojetí. Setkání po mši svaté se konalo ve farním sále, kde měli kdysi ministranti jednu ze svých ložnic. Vyprávění zážitků a vzpomínání u připraveného občerstvení se neslo v družné atmosféře.
- ❑ **Malé filmové exerciće** se v sobotu 7. září konaly s filmem Mimořádná událost.
- ❑ Od čtvrtka 12. září do neděle 15. září se P. Jan Kuník, CSsR, účastnil **obnovy misíí** v Kroměříži. Kvůli povodním měl komplikovanou cestu zpět.
- ❑ Od 18. září je v Mníšecké kapli instalována **výstava** s názvem „Nebe bylo plné hvězd“. Tato putovní výstava o Akci K, likvidaci klášterů v době komunistické totality, bude na Svaté Hoře ke zhlédnutí do 21. prosince.
- ❑ Od pátku 20. září do neděle 22. září se P. David Horáček, CSsR, zúčastnil **ve spřáteleném Italském Valle di Ledro setkání** při příležitosti 10. výročí založení Kulturního spolku přátel Čech a Moravy.
- ❑ V sobotu 21. září jsme na Svaté Hoře přivítali vedení Arcidiecézní charity Praha s **návštěvou z Ugandy**. Našich 13 milých hostů se ujal Jan Traxler st. Po prohlídce areálu následoval společný oběd.
- ❑ V sobotu 21. září se v 18.00 konal v bazilice **Koncert k roku české hudby**. Účinkovaly sbory Laetitia a Canto Carso. Dirigoval Roman Michálek, na varhany hrála Ivana Kylarová.
- ❑ Od neděle 22. září do úterý 24. září proběhl na Svaté Hoře **varhanický kurz** s Franzem Dangsagmüllerem.
- ❑ Ve čtvrtek 26. září sloužil P. Pavel Hudousek, CSsR, **poutní mši** sv. v kapli sv. Václava v Podlesí.
- ❑ O slavnosti sv. Václava v sobotu 28. září se po dopolední mši sv. konala v bazilice **hodinová adorace Nejsvětější Svátosti**, kterou zajišťovalo a hudebně doprovázelo společenství mládeže.
- ❑ V sobotu 28. září jsme při **Malých filmových exercicích** vedených jáhнем Pavlem Švarcem zhlédli film Dálnice 60 a diskutovali o něm.
- ❑ O 26. neděli v mezidobí, v neděli 29. září, doprovázela mše sv. v 9.00 a 11.00 Schola Cantorum Pilsensis zpěvem **gregoriánského chorálu**.
- ❑ O víkendu 28. a 29. září navštívil P. Pavel Hudousek, CSsR, Frýdek, kde byl v nedávné minulosti v jáhenské službě, aby zde s farníky, spolubratry a přáteli slavil **primitivní mši svatou**.
- ❑ Od pondělí 30. září Město Příbram **rekonstruuje prostory před Svatohorskou kavárnou** u krámků.
- ❑ Ve středu 2. října jsme přivítali téměř **200 poutníků z USA** se čtyřmi kněžími. Tato poutní výprava zde strávila půl dne programem v muzeu, bazilice, prohlídkami areálu a obědem. Poutníky jsme rozdělili na čtyři skupiny. S obsluhou u oběda nám velmi pomohly studentky Střední integrované školy v Příbrami. S přípravou oběda pomáhal kuchařkám náš zahradník Štefan Kaluja, je vyučeným kuchařem. Do zajištění události byly zapojeny pracovníci úklidu, muzea, kuchyně, baziliky, P. Pavel Hudousek, CSsR, který má letité zkušenosti v gastronomii a P. David Horáček, CSsR, který zajišťoval s kostelnicí Věrou Langovu servis v bazilice.
- ❑ Od pátku 4. října do neděle 6. října pořádali příbramští skauti v zahradě exercičního domu **Lanový park**. Zejména rodiny s dětmi tuto tradiční událost rády navštěvují.
- ❑ 4. října se poprvé sešly děti k přípravě na **první svaté přijímání**. Celkem 7 dětí připravuje P. Pavel Hudousek, CSsR, 2 další děti pak připravuje P. David Horáček, CSsR.
- ❑ V sobotu 5. října se na Svatohorském náměstí konala **Malá svatohorská šalmaj**, která nahradila tradiční 17. ročník této historické slavnosti. Ten musel být 14. září zrušen kvůli nepřízni počasí.
- ❑ V neděli 6. října jsme oslavili **163. výročí** od převzetí duchovní správy Svaté Hory kněžími Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele – redemptoristy.

- ❑ Tentýž den byl P. Pavel Hudousek, CSsR, hlavním celebrantem a kazatelem **poutní mše** sv. ke sv. Františkovi ve Starém Kníně.
- ❑ V neděli 6. října se od 8.00 do 13.00 v ambitech konala tradiční událost s názvem **Říjnový koláč**. Při ní se prodejem pekařských a cukrářských výrobků ze Svaté Hory i od mnoha dobrodinců, kteří přinesli své výrobky, vybralo úctyhodných 30 759 Kč. Ty budou využity na financování našeho spolupodílu při opravě soch na horním ambitu.
- ❑ Ve čtvrtek 10. října se P. David Horáček, CSsR, a P. Krzysztof Strzelczyk, CSsR, zúčastnili **kněžského dne v Praze**. Hlavním tématem byla příprava na manželství.
- ❑ Při všech nedělních bohoslužbách 28. neděle v mezidobí proběhlo **scítání návštěvníků bohoslužeb**. Na Svaté Hoře jsme sečetli 253 přítomných. Při pěti mších s nedělní platností je tak průměrná návštěva 51 přítomných na jedné nedělní mši svaté.
- ❑ V pondělí 14. října se naše muzejnice Eliška Gregorová vydala u příležitosti 10. výročí znovuoobnovení Svatojánského muzea v Nepomuku na setkání s diskuzí na téma „Cirkevní muzea, jejich současnost a budoucnost“. V zasedacím sále Svatojánského muzea v Nepomuku Eliška v rámci programu představila kolegům a kolegyním muzei z Čech i Moravy Svatohorské poutní muzeum a naše aktivity.
- ❑ Rovněž 14. října večer se P. David Horáček, CSsR, zúčastnil na Arcibiskupství v Praze **setkání s názvem Večery o ekonomice**, na němž byl mimo jiné podrobněji vysvětlen program Donátor, v němž mohou věřící přispívat nejen na mzdy duchovních, ale také na potřeby a projekty farností. Více informací na www.donator.cz.
- ❑ V úterý 15. října vedl P. Jan Kuník, CSsR, v přednáškovém sále na proboštství **duchovní obnovu** pro vedení charity Příbram. Obnova byla zakončena obědem a přátelským posezením v refektáři.
- ❑ Ve středu 16. října jsme slavili **památku sv. Gerarda Majelly**, redemptoristy, řeholního bratra, známého divotvůrce, jenž je také patronem matek v požehnaném stavu a při problémech v těhotenství. Při odpolední mši sv. se v bazilice konala Pouť ke sv. Gerardu s modlitbou růžence, mši sv. a následnou modlitbou matek a uctěním ostatků světce. Celebroval P. Krzysztof Strzelczyk, CSsR.
- ❑ P. Krzysztof Strzelczyk, CSsR, byl v sobotu 19. října celebrantem při **poutní mši** sv. v Suchodole.
- ❑ V sobotu 19. října byl při **Malých filmových exerciích** jáhнем Pavlem Švarcem ve farním sále promítán film Dvě slova jako klíč.

- ❑ **Růžencový koncert**, který se konal v bazilice v sobotu 19. října v 19.00, představil přítomným Růžencové sonáty Heinricha Franze Ignaze Bibera. Ty přednesla na barokní housle Lucie Sedláková Hůlová, na varhany ji doprovodil svatohorský titulární varhaník Jaroslav Tůma. Koncert duchovním slovem provázal Mons. Stanislav Příbyl, biskup litoměřický.
- ❑ V pondělí 21. října došlo k další **provizorní úpravě cesty** podél krámků.
- ❑ V úterý 22. října odpoledne navštívili Svatou Horu **ředitel Arcidiecézní charity** Praha Jaroslav Němec a zástupce ředitele Pavel Šimek. Kromě jiných záležitostí byl během jejich návštěvy stanoven termín poutě charit Pražské arcidiecéze v příštím roce.
- ❑ Od pátku 25. října je na Letním kůru otevřena **Prodejní výstava olejomalb a perokreseb** Ludwiga Manuela Faltermeira. Výtěžek bude využit na spolufinancování restaurování soch na horním ambitu. Výstava potrvá do konce ledna 2025.
- ❑ Ve čtvrtek 31. října byl **spuštěn druhý program pro děti**, tentokrát pro první stupeň základních škol. Ten je zaměřen na práci s různými materiály, stavební slohy a na Pannu Marii.
- ❑ **O slavnosti Všech svatých** v pátek 1. listopadu sloužil P. David Horáček, CSsR, mši sv. v Březnici.
- ❑ V sobotu 2. listopadu se po večerní mši sv. konala **Pobožnost za zemřelé** v Dušičkové kapli, kterou vedl P. David Horáček, CSsR. Zpíval Svatohorský chrámový sbor.

- Ve čtvrtek 7. listopadu v 17.00 byla v Podbrdském muzeu v nedalekém Rožmitále pod Třemšínem zahájena **výstava Fenomén Zalánské madony**, kam jsme ze Svaté Hory zapůjčili několik exponátů. Vernisáže se zúčastnil P. David Horáček, CSsR. Podrobněji na jiném místě časopisu.

- Z pátku 8. na sobotu 9. listopadu proběhla další **Zážitková noc**.
- V pátek 8. listopadu proběhla ve svatohorských sadech další dobrovolnická akce. Tentokrát nadšence

pečující o sady přijeli podpořit zaměstnanci spol. Nespresso a TV Prima. Proběhla **výsadba 40 stromků** opět původních ovocných odrůd tak, jak se do sadu patří. Dále se konaly mnohé úklidové práce a další údržba. Sad opět prokoukl, jelikož práce 60 lidí je znát. V dalších dnech pak ve svatohorských sadech proběhlo i několik menších, ne však méně zajímavých akcí, jako svatba 9. listopadu a několik adopcí stromků spojených s výsadbou. Na každou z nich pak krásně vyšlo počasí, tudíž se jednalo o nejen o užitečnou, ale též krásnou chvíli pro všechny zúčastněné.

POUTNÍCI

- V závorce je uveden počet osob + počet kněží. Toto je záznam poutníků, o nichž víme nebo se nám přihlásili a slavili mši svatou. Především jednotlivci a malé skupinky, které se nepřihlásí například při příchodu v sakristii, nejsou v naší evidenci.
9. září – Španělsko (33 + 1); 10. září – Chorvatsko (40 + 2); 10. září – Německo Pasov (40 + 1); 15. září – Španělsko (22 + 1); 19. září – ČR Praha Spořilov (19 + 1); 23. září – Filipíny (23 + 1); 2. října – USA (186 + 4); 22. října – USA (22 + 1); 26. října – Německo Waldkirchen (32 + 1); 29. října – Rakousko (43 + 1);

Opravy na Svaté Hoře

Co se podařilo

- Stejně jako v červenci letošního roku jsme i koncem října opět upravovali cestu u krámků. Štěrk a čtyři hodiny práce s bagrem nás vyšly na 5 800 Kč.

Co se právě děje

- Ministerstvo pro místní rozvoj nám poskytlo dotaci v programu IROP na Záchranu svatohorské studánky a vzoro-

vu obnovu souboru soch na balustrádě Svaté Hory. Náš spolupodíl na financování celého projektu za 17,5 mil. Kč se bude pohybovat okolo 10,5 mil. Kč. V současné době čekáme na schválení dokončené zadávací dokumentace.

- Andělská sbírka Matice Svatohorské k 1. listopadu na transparentním účtu 6157802359/0800 shromáždila 536 840 Kč. Za 300 000 Kč došlo k nákupu části potřebného stříbra. Zhotovení prvních třech svícňů pro stříbrný oltář by mělo stát cca 800 000 Kč. Dílo provede zlatník a šperkař Jiří Urban z Turnova.

Co připravujeme

- Cestu podél krámků, kterou jsme letos dvakrát upravovali, bychom rádi vydláždili až k bezbariérovému vstupu do areálu. Projekt na cestu je hotový, ale nechceme začínat s pracemi dříve, než bude opravená studánka.

- Chceme zrestaurovat tři obrazy ze souboru obrazů na horní chodbě proboštství. Poškození některých pláten a rámu je rozsáhlé. Restaurátorský záměr na tři vybrané obrazy vypracoval akademický malíř Miroslav Slavík. Stanovisko památkové péče jsme již obdrželi.

- Projekt rekonstrukce exercičního domu je vyčíslen na 74 milionů Kč. Hledáme možnosti financování celého projektu.

Co nám leží na srdci

- V říjnu jsme získali darem od Arcibiskupství pražského bývalou restauraci naproti krámkům, vedle Kalvárie, dříve známou jako Bernášková hospoda. 24. října jsme fyzicky objekt převzali. Nyní se zabýváme možnostmi využití. V každém případě bude nutná celková rekonstrukce objektu, který deset let nebyl otevřen a není na něj uspokojivý pohled.

- Rozpadlá střecha na souboru krámků vedle Svatohorského náměstí je další nehezkou podívanou. Krámky nejsou všechny v našem vlastnictví, proto je náročné dosáhnout shody vlastníků k společné opravě.

Plánů je stále mnoho. Prosíme Vás o pomoc našemu společnému poutnímu místu. Konto na opravy je 35-520395309/0800, konto na běžné potřeby a provoz Svaté Hory je 520395309/0800 u České spořitelny Příbram. Kontakt pro sponzory je basilica@svata-hora.cz.

Za dobrodince se denně modlíme a v pátek v 7.00 hodin je za ně sloužena mše svatá.

P. David Horáček, CSsR

Zpívání u jesliček

Přijďte si zazpívat koledy
na Svatou Horu
na Boží hod vánoční 25. 12.
na sv. Štěpána 26. 12.
na Nový rok 1. 1.

vždy od 14 do 15 hodin
v bazilice na Svaté Hoře

www.svata-hora.cz

Zajímavé knihy

pro vás vybrala Tereza Pošvec Matyášová

Malé kroky

Každodenní inspirace pro maminky

Danielle Beanová, Elizabeth Fossová

Celkem 365 podnětů pro osobní duchovní růst skrze plnění každodenních povinností. Mnoho maminek se snaží najít rovnováhu mezi plněním každodenních povinností a aktivním duchovním životem. Některé při tom cítí frustraci: kvůli velké vytíženosti mají pocit, že zanedbávají modlitbu a duchovní věci. Tato knížka jim z této rozporuplné situace pomáhá.

Traktáty o kontemplaci a lásce

Vilém ze Saint-Thierry

V této knize čtenář nalezne český překlad traktátů De contemplando Deo (O kontemplaci Boha) a De natura et dignitate amoris (O přirozenosti a důstojnosti lásky), které patřily k nejznámějším spisům celého středověku, a krátký spisek Oratio (Modlitba), jenž zůstal po staletí zcela neznámým.

Když jsi byl pod fíkovníkem

Nemístné poznámky o křesťanském životě

Adrien Candiard

Autor na pozadí evangelního příběhu o povolání Natanaela, jehož Ježíš viděl pod fíkovníkem, rozvíjí úvahy o křesťanském povolání, o smyslu a plnosti života, o lásce a přátelství s Bohem a lidmi, o skutečném štěstí, ke kterému směřujeme.

Chlapec, který si hrál s anděly

Costanza Signorelli

Příběh Davida Fiorilla (2012–2021), který pocházel z ateistické rodiny a žil na tomto světě pouhých osm let, mapuje několik měsíců před jeho smrtí, kdy začal u svého lůžka vídat anděly a díky nim objevovat „jinou skutečnost“; časem spatřil i Pannu Marii a poté, co na její pokyn přistoupil ke svatému přijímání, začal u sebe vnímat i živého Ježíše pravidelně během mše svaté. Davidovo svědectví přivedlo k obrácení celou jeho širší rodinu, hluboce zasáhlo místní kněze i lidi z farnosti. Kéž přinese povzbuzení a světlo na cestu každému čtenáři.

Proboha, zase kniha!

O děkonné modlitbě a bibliifuku, o klobásách s láskou a štědrovečerním zlatém chvění

Hana Pinknerová

Hana Pinknerová je známou autorkou fejetonů a malých příběhů, pro něž je typický nadhled, nenapodobitelný humor a moudrost. V této knížce ji poznáváme i jako publicistku, která se zabývá vážnými tématy současnosti. Každý z nás má tendenci vnímat běžné aktivity a mezilidské vztahy jako samozřejmé až do okamžiku, kdy nás něco přiměje k zastavení a přinutí přehodnotit své postoje a jednání. Autorka nás zve k reflexi: Jak se může laskavost a ohleduplnost projevit v našem každodenním životě? V každém textu najdeme jemný humor i věcnou podstatu, která nás vede k hlubšímu porozumění sobě samým i k prozkoumání našich vztahů s ostatními lidmi a s Bohem.

Kouzelné Vánoce

Také během letošního adventu a Vánoc je opět pro děti připravena soutěž v kreslení Vánoce v Čechách a Ledru. Výstava prací bude k zhlédnutí během Vánoc u svatohorského betlému.

Vánoční obrázky pro Ježíška putují na Svatou Horu nejenom z Příbramska, ale i z dalekých míst a krajů. Tradice adventu a Vánoc v Čechách a Ledru již 8. rokem přibližuje projekt spolupráce příbramských a lederských betlémařů. Tento italský region tak nepojí s Příbramí pouze osud vyhnanců za 1. světové války, ale i tradice betlémařství. V letošním roce budou opět představeny betlémy nejen z Čech a Itálie, ale pro děti je zároveň připravena výtvarná soutěž.

Soutěž je určena dětem a mladým ve věku 3–15 let. Tématem je znázornění narození Ježíška v Betlémě, Vánoc a andělů. Obrázky je možné zaslat poštou nebo namalovat na Svaté Hoře a osobně je předat do 21. prosince letošního roku. Nejzajímavější práce dětí budou odměněny dárky od partnerů soutěže.

Více o soutěži naleznete na www.svata-hora.cz
Josef Hovorka

pohledem dětí

Dárek, záměr a pozornost

Záměr a pozornost – dvě slova a jeden dárek (nejen) pod stromečkem. Dostáváme, dáváme. Někteří se kvůli tomu ale trápí. Kvůli tomu dostávání (nebo nedostávání) i kvůli tomu dávání (nebo nedávání). Možná si neumíme přát. Nebo to své přání druhým sdělit.

Stává se, že člověk dostane dárek, který nechtěl. Každoročně se po Vánocích vyrojí inzeráty značky „nehodný dárek“. Jak je to možné? Věnovali dárci obdarovávanému člověku dostatečnou pozornost? Zeptali se ho, čím by mu udělali radost? Jaký byl jejich záměr? Chtěli udělat radost jemu, nebo sobě? Nebo dokonce pořizovali dárek jenom proto, že je to zvykem, má to tak být a „co by tomu řekli lidi“?

Naše přání se mění s časem, s věkem. Jako malí zpravidla chceme něco do ruky, na sebe, na stůl, do baráku, někteří i do garáže. S přibývajícím roky opouštíme hmoty a potěší nás, když s námi milý člověk stráví čas, když nám naslouchá, když nám něco povypráví, když s ním můžeme sdílet vlastní příběh. Když nám věnuje pozornost.

Pozornost není jenom soubor společenských pravidel, kdy pán přidrží dámě dveře nebo pomůže do kabátu. Je to mnohem, mnohem víc. Zahrnuje zájem o člověka a ochotu pro něj něco udělat.

Báječně to vystihly dvě sestry, dospělé mladé ženy, když mamince daly dárek k narozeninám. Malou roličku hezkého papíru převázanou krásnou mašličkou. Když ji rozvázala, papír rozbalila, stálo tam:

Rozhodly jsme se darovat Ti nejvíc, co se může, tedy samy sebe.

A protože víme, že bys ráda cestovala, rády Tě doprovodíme na

výlet někde po Evropě nebo do Anglie, kam si sama budeš přát, třeba do Říma, Andalusie, Edinburghu, prostě kam vybereš.

Co myslíte, potěšilo to tu maminku?

Nakonec ještě taková úvaha, malá poznámka: Ty dvě mladé dámy uvidíte v kostele, leda když se tam jdou podívat ze zájmu. Mně se jejich počínání však zdá nanejvýš křesťanské. Až tak, že by mnohým z nás mohly být inspirací. Souhlasíte?

Tak vám přeji záměr a pozornost. Jeho záměr a vaši pozornost.

Upřímně a s úctou Pavel Švarc

Významné akce a poutě, hudba při bohoslužbách, koncerty a kulturní pořady

NE	1. 12.	1. neděle adventní	Žehnání adventních věnců při všech mších sv.
ST	4. 12.	I. koncert - Adventní Advent	Cyklos koncertů se skutečně adventní hudbou. Ensemble Inégal - adventní hudba v barokním refektáři. Vstupné 120 Kč.
SO	7. 12.	Roráty	Ranní rorátní mše sv. v 6.00 (Svatohorští literáti). Mše sv. v 7.00 se nekoná. Další mše sv. v 9.00 a 17.00 (s nedělní platností).
PO	9. 12.	P. Marie Počaté bez poskvrny prvotního hříchu	SI Doporučený svátek.
ST	11. 12.	II. koncert - Adventní Advent	Cyklos koncertů se skutečně adventní hudbou. Ave Maria. Hudební zpracování mariánské modlitby od různých autorů. Vepřekův smíšený sbor, sbm. Pavel Šmolík, Kateřina Falcníková. Koncert v 19.00 v bazilice. Vstupné 120 Kč.
SO	14. 12.	Roráty	Ranní rorátní mše sv. v 6.00 (Svatohorští literáti). Mše sv. v 7.00 se nekoná. Další mše sv. v 9.00 a 17.00 (s nedělní platností).
ST	18. 12.	III. koncert - Adventní Advent	Cyklos koncertů se skutečně adventní hudbou. Rorate coeli II. Zazní výběr adventních skladeb nově objevených během letošních archivačních prací. Kolegium pro duchovní hudbu Klatovy, um. vedoucí Vít Aschnebrunner. Koncert v 19.00 v bazilice. Vstupné 120 Kč.
SO	21. 12.	Roráty	Výstava betlému Vernisáž výstavy betlému 20. 12. v 16.00. Výstava bude přístupná v Mníšecké kapli od 21. 12. 2024 do 5. 1. 2025. O svátcích, so a ne 10.00–16.00, v pracovní dny 10.00–12.00, 14.00–16.00. Ranní rorátní mše sv. v 6.00 (Svatohorští literáti). Mše sv. v 7.00 se nekoná. Další mše sv. v 9.00 a 17.00 (s nedělní platností).
NE	22. 12.	Betlémské světlo	Přinesení betlémského světla v 17.00 s programem příbramských skautských oddílů. Světlo bude k dispozici v Pražské kapli do konce roku.
ÚT	24. 12.	Roráty Středý den	Ranní rorátní mše sv. v 6.00 (Svatohorští literáti). Další mše sv. 9.00. „Půlnoční“ mše sv. v 16.00. Hudba: J. J. Ryba - Missa in Dominica infra octavam in B (Svatohorský chrám. sbor, kom. instr. ans.).
ST	25. 12.	Boží hod vánoční	SI Zasvěcený svátek. Mše sv. v 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30, po odpolední mši sv. zpívané nešpory. Hudba při mši sv. v 9.00: K. Bříza, B. Jeremiáš ad. (Svatohorský chrám. sbor). „Zpívání u jesliček“ za doprovodu varhan ve 14.00 v bazilice.
ČT	26. 12.	Sv. Štěpána	SI Mše sv. v 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30. „Zpívání u jesliček“ za doprovodu varhan ve 14.00 v bazilice. Vánoční koncert Matice Svatohorské v 18.00. Vstup volný.
PÁ	27. 12.	Sv. Jana Evangelisty	Sv Při všech mších sv. žehnání doneseného vína.
NE	29. 12.	Svaté Rodiny	SI Obnova manželských slibů při všech mších sv.
ÚT	31. 12.	Sv. Silvestra	nP Mše sv. na závěr občanského roku ve 22.30. Po ní následuje prezentace dění za uplynulý rok a připitek s ohňostrojem na svatohorském náměstí. Ostatní mše sv. v 7.00, 9.00 a 17.00.
ST	1. 1.	Matky Boží Panny Marie	SI Zasvěcený svátek. Mše sv. v 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30. „Zpívání u jesliček“ za doprovodu varhan ve 14.00 v bazilice.
NE	5. 1.	2. neděle po Narození Páně	V 17.00 Tříkrálový koncert Matice Svatohorské ve spolupráci s Charitou Příbram na zahájení Tříkrálové sbírky (Vepřekův smíšený sbor, sbm. Pavel Šmolík a hosté).
PO	6. 1.	Zjevení Páně (Tři králů)	SI Doporučený svátek.

Exercicie na Svaté Hoře v roce 2024–2025

5. 12.–8. 12.	Ikopisecký kurz (příhlášky: DamianM@seznam.cz)	Martin Damian	6 350 Kč
11.–14.	2. Exercicie pro Čechy a Slovaky z Rumunska	Mons. Josef Žák, P. Augustin Ján Kováčik	3 050 Kč
13.–16.	3. Exercicie pro zdravotníky a ty, kteří pečují o druhé	P. Alois Křišťan	3 050 Kč
17.–21.	3. Postní exercicie v mlčení	P. Angelo Scarano	3 700 Kč
3.–6.	4. Postní duchovní obnova pro všechny	P. Ondřej Salvat	3 050 Kč

Začátek exercicií je první uvedený den v 17.30 hodin večer v refektáři kláštera. Datum i čas konce exercicií je uveden v konkrétních kurzech. Příhlášky jen písemně: Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí P. Marie Příbram – Svatá Hora, Exerciční dům, 261 01 Příbram II/591 nebo e-mailem na adrese ex.dum@svata-hora.cz, případně vyplněním formuláře na <http://www.svata-hora.cz>. Informace: +420 731 619 800.

Otevírací doba areálu a na Svaté Hoře

Pondělí–sobota 6.30–18.00 • neděle 6.30–17.00

Pořad bohoslužeb

Pondělí–sobota: 7.00, 9.00, 17.00

- 6.55 výstav milostné sošky P. Marie Svatohorské
- ve středu v 17.00 pobožnost k P. Marii, Matce ustavičné pomoci, poté mše svatá
- ve čtvrtek po odpolední mši svatě adorace Nejsvětější svátosti
- v pátek v 7.00 mše svatá sloužená za živé i zesnulé členy Matice Svatohorské a za dobrodince Svaté Hory
- první pátek v měsíci po mších svatých v 9.00 a 17.00 pobožnost k Božskému srdci
- v sobotu po mši svaté v 9.00 mariánská pobožnost s přednesením zaslaných poděkování a proseb

Neděle: 7.30, 9.00, 11.00, 15.30

- 7.25 výstav milostné sošky P. Marie Svatohorské
- 16.15 (po odpolední mši svaté) české zpívané nešpory a poté uctívání milostné sošky P. Marie Svatohorské
- po každé mši svaté uctívání milostné sošky P. Marie Svatohorské (s výjimkou nedělní odpolední mše svaté)
- v květnu denně kromě čtvrtka a neděle po odpolední bohoslužbě májová pobožnost
- v říjnu před odpolední mši svatou modlitba posvátného růžence
- v adventní době v sobotu v 6.00 rorátní mše svatá, mše svatá v 7.00 není, další jsou v 9.00 a 17.00
- v postní době křížová cesta v pátek: 16.15 a v neděli: 14.45
- zpovědní služba je půl hodiny před začátkem každé mše svaté, v naléhavých případech na požádání (kontaktujte službu v sakristii nebo v prodejně v ambitu)
- pořad bohoslužeb o svátcích a slavnostech, které nepřipadají na neděli, je jako ve všední den
- výjimky jsou uvedeny v kalendáriu

Úřední hodiny farního úřadu

Pondělí & čtvrtek: 10.00–11.30; 13.30–16.00

V případě nutnosti je možné se nepřetržitě obracet na duchovní správu na tel: 731 619 668

Svatohorské putovní muzeum, průvodcovská služba a prodejna

Odpovědná osoba Martina Jechortová

Kontakt +420 731 619 800, +420 318 429 943,
e-mail: prohlidka@svata-hora.cz, e-shop: svata-hora.cz/internetovy-obchod
programy pro školy / děti: proskoly@svata-hora.cz

Otevírací doba neděle celoročně 9.00–17.00 • V.–IX. 9.00–17.00 • X.–IV. 9.00–16.00

Prohlídka

- areálu s výkladem včetně návštěvy běžně nepřístupných prostor je možná V.–IX. denně v otevíracích hodinách prodejny, jindy jen po předchozí domluvě. Začátek poslední prohlídky hodinu před zavírací dobou. Prohlídku větších skupin, zejména cizojazyčnou, objednávejte v předstihu písemně nebo e-mailem. Prohlídky v zimním období je třeba předem domluvit, min. počet osob je 5. Jako alternativu pro jednotlivce nabízíme v tomto období prohlídku se zapůjčeným textem. Informace v prodejně v ambitu.
- s koncertem po předchozí domluvě pro skupiny s min. 10 účastníky je možná prohlídka areálu s průvodcem, po které následuje půlhodinový koncert na nové velké varhany v bazilice.
- expozice muzea každý den v otevírací době prodejny.
- sklepních prostor a zvonice prohlídky jsou možné ve vybraných termínech/po domluvě.

SVATÁ HORA Vydává a rozšiřuje Matice Svatohorská, z. s., Svatá Hora 591, 261 01 Příbram II, tel: 604 594 925,
e-mail: casopis@svata-hora.cz, internet: <http://www.svata-hora.cz>, PDA: <http://www.svata-hora.cz/pda>.
Od roku 2017 vychází 4x do roka. Registrační číslo MK ČR E 11719. Cena časopisu – dobrovolný dar
(náklady na 1 výtisk činí 20 Kč + poštovné). Řídí redakční rada.
Grafická úprava, sazba a tisk Tiskárna Prima, spol. s r. o.

BANKOVNÍ SPOJENÍ Česká spořitelna, a. s., č. ú. 523967309/0800. Zájemci o pravidelné odebrání, pište na adresu redakce.

Malá šalmaj • 5. října 2024
Autorkou fotografií je Štěpánka Poplštejnová

*Podvečerní pohled
ze Svaté Hory na Příbram*

V každém člověku
je propast,
kterou může vyplnit
pouze Bůh.

(Blaise Pascal)